

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**علل نماز گریزی
نوجوانان و جوانان
همراه با راهکارهای
اسلامی**

نویسنده: جعفر محسن زاده

سرشناسه: محسن زاده، جعفر، ۱۳۵۵-

عنوان و نام پدیدآور: علل نمازگزیزی نوجوانان و جوانان همراه با راهکارهای اسلامی / نویسنده جعفر محسن زاده

مشخصات نشر: کرج: سیادت، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۱۵۰ ص، ۲۱/۵×۱۵/۵

شابک: ۶-۶۸-۷۳۳۳-۶۰۰-۹۷۸ : ۷۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتاب سه س [۱۴۳] - ۱۵۰، همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: نماز

موضوع: Salat

موضوع: نماز — ترک

موضوع: Salat — * Abandonment

موضوع: نماز — تأثیر

موضوع: Salat — Influence

موضوع: جوانان — زندگی مذهبی

موضوع: Young adults - Religious Life

موضوع: جوانان مسلمان

موضوع: Muslim youth

موضوع: تعلیمات دینی برای نوجوانان

موضوع: Religious education of teenagers

رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ م۳ع۸ / BP۱۸۶

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۵۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۶۱۶۰

تلفن های پخش: ۰۹۱۱۳۱۱۶۱۷۳-۰۲۶۴۵۳۵۴

Siadat.nashr@yahoo.com

علل نماز گریزی نوجوانان و جوانان همراه با راهکارهای اسلامی
جعفر محسن زاده

نوبت چاپ: اول

سال نشر: زمستان ۱۴۰۰

صفحه آرایي: ناشر

ویراستار ادبی: زهرا شقاقی

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

چاپ: باقری

حق هر گونه چاپ و نشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۱۱.....	مقدمه
فصل اول: کلیات و مفاهیم	
۱۴.....	کلیات
۱۴.....	پدیده نمازگریزی
۱۵.....	اهداف و فوائد پژوهش
۱۵.....	ضرورت این پژوهش
۱۶.....	پیشینه تاریخی
۱۹.....	مفاهیم
۱۹.....	مفهوم نماز
۲۰.....	مفهوم صلاة
۲۱.....	مفهوم اقامه
۲۱.....	مفهوم عبادت
۲۳.....	دانستنی های نوجوان و جوان
۲۳.....	دوران بلوغ و جوانی

۲۴.....	الف) بلوغ در ابعاد وجودی.....
۲۵.....	ب) بلوغ شرعی:.....
۲۵.....	رشد دینی در نوجوانی.....
۲۶.....	عبادت و جوانی در کلام مقام معظم رهبری.....
۲۹.....	عبادت و جوانی از منظر دانشمندان دیگر.....
۳۰.....	اما تأثیرگذار در انگیزه دینی نوجوان.....
۳۲.....	اهمیت تربیت دینی نوجوان و جوان.....
۳۲.....	بهترین زمان برای تربیت دینی نوجوان.....
۳۴.....	زمان آموزش نماز در سیره معصومین (علیهم السلام).....
۳۵.....	خودآزمایی خوانندگی.....

فصل دوم: نماز در معارف اسلامی

۳۸.....	اهمیت نماز.....
۴۰.....	محوریت نماز در دین.....
۴۲.....	اقامة نماز اولین فعالیت فرهنگی صالحان.....
۴۳.....	سفارش انبیاء و اهل بیت (علیهم السلام) به نماز.....
۴۵.....	تأکید بیشتر به نماز، نسبت به سایر عبادات.....
۴۷.....	نماز، برترین اعمال.....
۴۸.....	نماز، تجلی واقعی دین.....
۴۹.....	شاخص بودن نماز.....
۴۹.....	۱. شاخص ایمان.....
۵۰.....	۲. اولین نشانه مؤمنان.....
۵۰.....	۳. شاخص قبولی اعمال.....
۵۱.....	برخی آثار نماز.....
۵۲.....	۱- اثر فردی نماز.....

۵۳	الف) اثر فکری و معرفتی
۵۵	ب) ایجاد بصیرت و بینش
۵۷	ج) رسیدن به قرب الهی
۵۸	د) زدودن غرور (کبر زدایی)
۵۹	هـ) شیطان ستیزی
۶۰	و) آرامش روحی و روانی
۶۳	ز) انزایش ظرفیت
۶۵	ح) پیشگیری از گناه
۶۶	ط) گناه زدایی
۶۸	ی) صفا و لطافت
۶۹	ک) حل مشکلات
۷۰	۲- اثر اجتماعی نماز
۷۰	الف) نظم
۷۲	ب) بهبود روابط اجتماعی
۷۳	ج) پیشگیری و کاهش جرائم
۷۵	د) اخوت، الفت و همدلی
۷۶	هـ) رعایت حقوق دیگران
۷۷	و) توجه به محرومین
۷۹	خلاصه فصل دوم
۸۰	خودآزمایی خوانندگان

فصل سوم: علل نمازگریزی

۸۶	تأثیر محیط ناسالم
۸۶	آشنا نبودن به نماز و آثار آن
۸۸	هم‌نشینی با دوستان ناباب

- الف) نقش دوست در حیات اجتماعی ۸۸
- ب) نقش دوست در روحیات و منش انسان ۹۰
- ج) نقش دوست در شقاوت و سعادت انسان ۹۳
- بی میلی والدین به نماز (محیط خانواده) ۹۴
- الف) مسئولیت دینی والدین ۹۶
- ب) حق فرزند بر پدر و مادر ۹۹
- جوان و خمار تهاجم فرهنگی ۱۰۰
- الف) گرم شدن بدن به رسانه های جمعی ۱۰۲
- ب) اینترنت مناسب مجازی ۱۰۲
- ج) تلفن همراه ۱۰۴
- د) ماهواره ۱۰۴
- هـ) کامپیوتر ۱۰۵
- کم توجهی به امور نوجوان و جوان ۱۰۶
- الف) کم توجهی به خطر لغزش نوجوان ۱۰۶
- ب) کم توجهی در استفاده از فرصت ۱۰۷
- ج) کم توجهی به حسادت شیطان نسبت به جوان سازگار ۱۱۰
- د) کم توجهی به ارائه الگوی مناسب در نماز ۱۱۲
- هـ) مدرسه و خانه؛ مهمترین الگو ۱۱۴
- خودآزمایی خوانندگان ۱۱۷
- راهکارها ۱۲۰
- الف) انتخاب محیط سالم ۱۲۰
- ب) معلم ۱۲۱
- ج) خانواده ۱۲۲
- د) اجتناب از دوستان ناباب ۱۲۴

هـ) تشویق به نماز.....	۱۲۵
و) مجبور نکردن به نماز.....	۱۲۷
ز) تشویق به نماز با عمل.....	۱۳۲
ح) ارائه الگوی مناسب.....	۱۳۳
ط) پیشنهادها.....	۱۳۵
الف) ۱) مدارس.....	۱۳۵
ب) ۱) منزل.....	۱۳۷
ج) ۱) در رسانه های جمعی.....	۱۳۸
خودآزمایی حرفه ای آنان.....	۱۳۹
نتیجه تحقیق.....	۱۴۱
منابع و مأخذ.....	۱۴۴

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

«الحمد لله رب العالمين وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ، الصَّوَّةُ رَاسِلَامٌ عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ.»

بشر در پیمودن راه کمال و سعادت نیازمند تعلیم و تربیت است. رسیدن به توفیق‌های بزرگ زندگی، مانند پیشرفت در عرصه‌های مختلف، شناخت و معرفت آفریننده عالم هستی و دستیابی به معارف و ارزش‌های اعتقادی، بدون تعلیم و تربیت محقق امکان‌پذیر نیست.

بنابراین اگر مردم جامعه‌ی اسلامی بخواهند فرزندانشان، در آینده‌ی نسل‌های آینده، در تمامی عرصه‌های زندگی بدرخشند و جامعه‌ی پویا و بالنده‌ای داشته باشند، باید در تربیت درست نوجوانان و جوانان خود بکوشند و آن‌ها را در چارچوب هنجارهای دینی که همراه با عقلانیت و خرد است، به فعالیت‌های همه‌جانبه‌ی دینی و دنیایی تشویق کنند.

بعد از شناخت و معرفت خدای واحد، اطاعت و فرمان‌برداری از او واجب است و در رأس آن‌ها انجام اعمالی است که خداوند، به عنوان عبادت به ما دستور داده و آن را علّت و فلسفه‌ی

خلقت بشر بیان داشته است: «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ»^۱

(من جن و انس را نیافریدم، جز برای اینکه عبادتم کنند.)

نماز، از جمله عباداتی است که در دین مبین اسلام از جایگاه والایی برخوردار است. با توجه به اهمیت آن، مسأله‌ای که امروز متأسفانه در میان جوانان شیوع بیشتری یافته است، ترک نماز و تکالیف دینی می‌باشد. انسانی که فطرتاً مشتاق دین است، به دین‌گریزی روی آورده و در جوانی نماز بی‌میل است. این پدیده یکی از مشکلات اساسی امروز جامعه است که دغدغه‌های شایع را ایجاد کرده است و تهدیدی جدی برای نسل جوان و نوجوان محسوب می‌شود.

بنابراین، لازم است تحقیقات، گسترده‌ای از جوانب مختلف، در این مورد صورت گیرد و راه‌حلی برای آن ارائه شود. پیش‌ترش حاضر با انگیزه‌ی جست‌وجوی علل نمازگریزی در نوجوانان و جوانان صورت گرفت، اسد

در این پژوهش بعد از آشنایی با کلیات نماز و واژه‌های مربوط به آن، به جایگاه نماز در معارف دینی پرداخته می‌شود و این امر از نظر قرآن و سنت مورد بررسی قرار خواهد گرفت. آنگاه به این مسأله خواهیم پرداخت که چرا غم‌ناک است و جایگاه رفیع نماز در اسلام، چه چیزی باعث بی‌میلی افراد، خصوصاً نوجوانان و جوانان به انجام نماز است؟ بعد از بررسی علل و عوامل این امر، به معرفی برخی راهکارها پرداخته و تلاش می‌شود راهکارهای مفید و مؤثری در این زمینه ارائه گردد.

امید است این تلاش اندک مورد توجه و عنایت خاص خدای متعال و حضرت بقیه الله الاعظم ارواحنا له الفداء قرار گیرد.

بهار سال ۱۳۹۵ هـ.ش

قم: محسن‌زاده